

Maróthi György (1715–1744)

Háromszáz éve született a debreceni matematikaprofesszor, aki a többszólamú éneklés és a Kántus megalapításával lett híressé.

Az ünnepi évben *Berkesi Sándor* és a *Debreceni Kollégium Kántus* számos eseménnyel emlékezett meg a kollégium egykori jeles tanáráról. Május 1-én Bárdos Szimpóziium keretében a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán előadás és zenei bemutatóval, szeptember 19-én a Debreceni Református Kollégium Baráti Köre éves közgyűlésén előadással, majd a Maróthi-dombormű megkoszorúzásával. Október 1-én Kollégium nyugdíjas pedagógusainak találkozóján vetítettképes előadással, október 16-án a Nagykönyvtár szervezésében az Oratóriumban *Kovács Gergely* gimnáziumi tanár előadásával, végül november 5-én Kolozsvárt a Babeş-Bolyai Egyetem egyházzenei konferenciáján tartott előadással. Az alábbiakban Kovács Gergely előadásából vett részletekkel idézzük fel Maróthi alakját. A teljes előadás a Hajdú-Bihari Zenei Egyesület *Rubato* és a KÓTA *Zeneszó* folyóiratában, illetve a *Református Tiszántúl*-ban is megjelent.

Maróthi igazi tanár volt, akinek nevét ma is oktatási intézmények, kollégium, iskolai tanterem, pedagóguskórus őrzi. Kiemelkedő hatása mégsem szorosan vett professzori munkájából eredt, hanem a szabadidejében, tanítványai és a szélesebb közönség épülése, gazdagodása érdekében vállalt, úttörő jellegű feladataiból. Ezek közül az egyik legkiemelkedőbb zenei tevékenysége.

Tanártársa, Szilágyi Sámuel így méltatta temetési búcsúbeszédében: „Már gyermekkorában tűzesének minden jóra, szépre, nemesre fogékony keblének s istenesen vallásos kedélyének ragyogó jelét mutatta ...” Jómódú városi tisztviselő fiaként nem volt nehéz a külföldet járnia és ott tanulnia, tehetsége és szorgalma pedig lehetővé tette, hogy tanulmányai mellett másféle érdeklődését is kielégíthesse. Nyitottságának köszönhetően Bázelen és Zürichben az ottani többszólamú templomi gyülekezeti éneklés, illetve a Collegium Musicum élménye ébresztette fel benne az igényt a magyarországihoz képest sokkal modernebb, élettelibb zenei megoldások iránt. Valószínűleg maga is részt vett egy zenei együttesben, és hazaérkezve Debrecenbe, szerette volna ezeket a zenei vívmányokat itthon is meghonosítani.

Ádám Jenő „a magyar zenepedagógia és zeneelmélet első legrégibb mesteré”-nek nevezte Maróthit. Zenei munkálkodásának rövid néhány éve alatt *Harmóniás Éneklésről való rövid Tanítás* címmel megírta az első magyar zeneelméleti könyvet, mely a kóruséneklés alapjait foglalta össze kottapéldákkal és a zenei írás-olvasásban teljesen járatlanoknak is érthető, alapos magyarázatokkal. Az 1739-es nagy pestisjárvány idején a kollégiumban maradt 30 diákból kiválasztott négy fő: *Veszprémi István*, *Szalatsi Mihály*, *Szönyi Benjámín* és *Dávid Ferenc* maguk sem gondolták, hogy történelmet írnak énekes temetési szolgálattal. Ők voltak az első cantus praeses-ek, akik Maróthi halálát követően is tovább vitték a „lángot”.

Berkesi Sándor híradása alapján